

Iissa-

nomat

16.9.
Nro 29/2021

Puolueista riippumaton paikkakunnan oma lehti

Erikoishammasteknikko PETRI HEIKKINEN

EHT

- Proteesit
- Hammassuojat
- Pohjaukset
- Veteraanien KELA-korvaus
- Korjaukset
- **MYÖS RAHOITUKSELLA!**

Rautatienkatu 10, 90100 Oulu - p. 0400 272 560 - www.veliheikkinen.fi

**TILAUksesta TäYTEKAKUT,
VOILEIPÄKAKUT JA
GLUTEENITTOMAT TUOTTEET
SUORAAN OKLAHOLMANKADUN
LEIPOMOLTA KEMISTÄ.
TAI TULE SUORAAN OSTOKSILLE!**

**Merilapin
Munkkitupa KY**

Oklaholmankatu 1, 94700 Kemi
p. 040 159 6053
munkkitupatilaus@gmail.com

**Iistä meidän tuotteet
löytyy K-Market Iistä**

**Ilmalämpöpumput
asennettuna
– myös huolto!**

Ilmalämpöpumpun
asennuspaketti nyt
vain 549€. Kaupan
päälle alan kovin
Rahat takaisin -takuu!
Lue lisää: www.coolerykköset.fi

COOLER

– YKKÖSET –

Soita: 050 5876 317
CoolerYkköset
Huhtikuja 7, 91100 Ii

KARTANONVÄKI
Hellyyttä ja huolenpitoa

**Kodinomaista ja
hellää hoivaa
ikäntyville ihmisille**

**Ii, Rimatie 11
Alice Pekkala
050 374 8956
Hoitajat 046 878 4542**

JUSSILA

- Rakennuksien pohjatyöt
- Maa ja piharakennustyöt
- Kone- ja kaivuutyöt
- Maa-ainestoimitukset
- Salaojitustyöt

RAKENTAJAN
ASIAINTUNTEVA JA
LUOTETTAVA
KUMPPANI!

Luotettava
Kumppani

OTA YHTEYTTÄ:
Puh: 0400 887 268
www.jussilagroup.fi

Punainen Risti

lin osasto

**Jaamme
EU-ruoka-apua**

tiistaina 21.9.21
klo 1400–1800
osoitteessa:
Kauppatie 17, Ii

FINDOOR
KÄÄNTEENTEKEVIÄ OVIA

Kotimaiset taitto-ovet
Maatiloille, halleihin, pesukadulle, paloasemille...

☎ 0400 384 939 ✉ findoor@findoor.fi 🌐 www.findoor.fi

HAUTAUSPALVELUT

A. KOVA OY

**Kanssasi
surun
kohdatessa**

Perinteikäs täyden palvelun hautaustoimisto Iissä on tukenasi kaikissa hautausasioihin liittyvissä järjestelyissä.

Kukkakaupastamme saat taidokkaasti tehtyjen surusidontojen lisäksi värikkäät syksyn kukat kaikkiin tilaisuuksiin ja viherkasvit kotiisi.

**IIN HAUTAUSTOIMISTO JA
IIN KUKKAKAUPPA**

Haminantie 1, 91100 Ii
P. (08) 817 6100 (24 h)
iin_hautaustoimisto@arvokovaoy.fi
iinkukkakauppa@arvokovaoy.fi
Avoinna: ma-pe 9-17, la 9-13
Kukkien itsepalvelumyymälä klo 8-21
www.arvokovaoy.fi

Yrittäjä!

IiSanomissa saatte yrityksenne palvelut näkyville. IiSanomat on saamamme palautteen mukaan pidetty ja luettu lehti, jota odotetaan. Iiläisten omana lehtenä lehtijuttujen aiheet ovat läheltä ja myös ilmoitukset luetaan tarkkaan.

Ota yhteys
p. 045 110 9012, tai 0400 385 281
info@iinlehti.fi

IIN ALUE

Lisätietoja löytyy www.iinseurakunta.fi

Messu Su 19.9. klo 10:00 Iin kirkko. Pyhäpäivän aihe: Jeesus antaa elämän. Toimittaja: Tapani Ruotsalainen, kanttorina: Eija Savolainen. Kolehti: Kirkolliseen työhön suomalaisten parissa ulkomailla ja kansainväliseen diakoniaan Suomen satamissa. Suomen Merimieskirkko ry.

Perhekerho Pe 17.9. klo 10:00 - 12:00 Iin seurakuntatalon Kerhuhuone. Sisäänkäynti joen puolelta talon takaa.

70-vuotiaiden syntymäpäivä konsertit klo 11 ja klo 13 Pe 17.9.2021 Iin kirkko. Kutsumme tänä vuonna 70-vuotta täyttäviä konserttiin. Voit ilmoittautua Sannalle p. 040 737 6955 tai tulla mukaan ilmoittautumatta. Kutsumme mukaan myös muita seurakuntalaisia yhdessä syntymäpäiväsankareiden kanssa.

Jakkukylän kolmen polven kerho Ti 21.9. klo 10:00 - 11:30 Maalismaantie 1022 (Rauhanyhdistyksen kerhuhuone).

Vauva- ja taaperoryhmä Ke 22.9. klo 10:00 - 11:30 Iin seurakuntatalon Kerhuhuone. Sisäänkäynti joen puolelta talon takaa.

Porinapiiri Ke 22.9. klo 12:00 Iin seurakuntasali.

Ristin juurella- konsertti Su 3.10. klo 18:00 Iin kirkko. Markku Uhlbäck, laulu ja Reetta Karhunen, piano, kitara ja laulu. Konsertissa kuullaan puhutteleva kokonaisuus hengellisiä lauluja. Vapaa pääsy, vapaaehtoinen kolehti musiikkityöllä. Sydämellisesti tervetuloa!

Jouni Someron pianokonsertti Ti 5.10. klo 19:00 Iin kirkko. Jouni Somero soittaa J.S. Bachin pianokappaleita ja kertoo Bachin elämästä. Vapaa pääsy. Ei ohjelmamaksua.

Sururyhmä on tarkoitettu sinulle, joka olet menettänyt läheisesi ja tunnet kaipavaasi surun ja kipeän kokemuksen jakamista ja tukea surun matkalle. Ryhmän on tarkoitus olla vertaistuellinen paikka puhua luottamuksella ja tulla kuulluksi menetyksestä. Ryhmä kokoontuu yhteensä 8 kertaa keskiiviikkoina 29.9. alkaen. Tarkempi kellonaika ja paikka räätälöidään ilmoittautumisten perusteella. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 17.9. mennessä diakoni Piritta Aatsinki p. 040 718 2297.

Päivä sinulle nainen La 9.10. klo 11:00 Iin seurakuntasalissa. Mukana psykoterapeutti Ritva Sallali ja teologi Leena Brockman sekä seurakunnan työntekijöitä. Lounas kello 11, rukoushetki ja vierailijoiden ajatuksia aiheista Annanko armoa itselleni, Jumalan johdatus Marian elämässä, Elämän voimavaroja, päätös klo 15. Olet sydämellisesti tervetullut! Lounaan ja kahvin hinta 10 €, käteismaksu. Ilmoittaudu ruokailuun 5.10. mennessä Sanna Karppinen p. 040 737 6955. Paikkoja on rajoitettu määrä.

Diakoniatyö ajanvaraus taloudellisia asioita varten p 045 787 25139 maanantaisin klo 10-12 ja 13-15.

Varaa kaste, häät tai hautajaiset kirkkoherranvirastosta p. 040 8480 078 tai ii.seurakunta@evl.fi.

Virkatodistukset eli sukuselvitykset 24/7 osoitteesta www.tilaavirkatodistus.fi tai Oulun aluekeskuserkisteristä p. 08 3161 303.

KUIVANIEMEN ALUE 16.-23.9.2021

Lisätietoja löytyy www.iinseurakunta.fi

Sanajumalanpalvelus Su 19.9. klo 12:00 Kuivaniemen kirkko. Pyhäpäivän aihe: Jeesus antaa elämän. Toimittaja: Tapani Ruotsalainen, kanttorina: Eija Savolainen. Kolehti: Kirkolliseen työhön suomalaisten parissa ulkomailla ja kansainväliseen diakoniaan Suomen satamissa. Suomen Merimieskirkko ry.

Perhekerho To 16.9. klo 10:00 - 12:00 Kuivaniemen seurakuntasali.

Villasukat vanhukselle. Haluaisitko itse tai haluaisitko läheisesi saavan lämpimän yhteydenoton seurakunnasta. Soitapa diakoniatyöntekijälle ja pyydä sukat itsellesi tai läheiselle. Seurakunnan työntekijä toimittaa sukat perille. Piritta diakoni p. 0407182297.

Sururyhmään ilmoittautumistiedot Iin ilmoituksissa tai nettisivuilta.

Diakoniatyö ajanvaraus taloudellisia asioita varten p 045 787 25139 maanantaisin klo 10-12 ja 13-15.

Varaa kaste, häät tai hautajaiset kirkkoherranvirastosta p. 040 8480 078 tai ii.seurakunta@evl.fi.

Virkatodistukset eli sukuselvitykset 24/7 osoitteesta www.tilaavirkatodistus.fi tai Oulun aluekeskuserkisteristä p. 08 3161 303.

Iin Hamina – suosittu tutustumiskohde

Oppaana Pertti Huovisella on pitkäaikainen, vuosien kokemus.

Iin Hamina on pysynyt Iin suosituimpana tutustumis- ja matkailukohteena jo vuosikymmenien ajan. Tunnettu matkailusivusto RANTAPALLO on listannut alkukesällä Iin Haminan kesänajan 30 mielenkiintoisimman matkailukohteen joukkoon, mm. Naantalinvanhan kaupungin, vanhan Porvoon, vanhan Rauman sekä Olavinlinnan ohella.

Auktorisoitu matkailuopas Pertti Huovinen kertoo vetäneensä kesän 2021 aikana yhteensä 11 Haminan kierrosta, yhteiseltä luvultaan 300 henkilöä. Lisäksi hän on vetänyt kolme Kruunusaaren hautausmaan tutustumiskierroksia, joihin on osallistunut lähes 100 henkilöä.

Auktorisoitu matkailuopas opastaa sekä kotimaisia

että ulkomaisia matkailuryhmiä. Hän on oman alueensa matkailupalveluiden ja opastamisen asiantuntija ja välittää matkailijoille monipuolista tietoa ja myönteisiä elämyksiä opastetuilla retkillä ja kierroksilla.

Mauri Hietala

Näkymä Iin Haminan alakadulta.

Iin Haminan opaskierrokset ovat olleet suosittuja.

Nro 29 16.9.2021

Paluueista riippumaton paikkakunnan oma lehti
Jakelu: 4800 kpl, yritykset ja taloudet Iin alueella.

www.iisanomat.fi

Julkaisija:

Iin Lehti Oy/VKK-Media Oy, sähköposti: info@iinlehti.fi

Vastaava toimittaja:

Heimo Turunen 0400 385 281, info@iinlehti.fi

Toimittaja li

Matti-Tapio Rissanen 044 974 4537, mattitapio.rissanen@gmail.com

Ilmoitusmyynti:

Heimo Turunen 0400 385 281, info@iinlehti.fi

Pauli Tiiri 045 110 9012, pauli.tiiri@gmail.com

Sivunvalmistus:

VKK-Media Oy, Eila Lahtinen 0400 584 184, eila.lahtinen@vkkmedia.fi

Painopaikka: Suomalainen Lehtipaino Oy, Kajaani

SEURAAVA IISANOMAT NRO 30
ILMESTYY TO 23.9.2021.
Lehteen tuleva aineisto toimitukseen
miehellään pe 17.9.2021 klo 12 mennessä.

Yrittäjät
jäsenyritys

Paikallista
Iin ja ympäristön puolesta

HINNAT:

Etusivu 1,40 e pmm

Takasivu 1,30 e pmm

Sisäsivut 1,20 e pmm

(hintoihin lisätään alv 24 %)

Tilaushinta muualle 12 kk 50,00 €

Hinta sisältää alv. 10%.

YRITTÄJÄ! Ota yhteyttä ja kysy tarjousta ilmoittelusta.

Lehden sivulla on 6-palstaa

PALSTAKOOT:

1 p 40 mm

2 p 83 mm

3 p 127 mm

4 p 170 mm

5 p 214 mm

6 p 257 mm

1 sivu 257x355 mm

Suuremmista ilmoituksista kysy tarjousta

IiSanomat ilmestyy joka viikko. Lehteen tulevan aineiston toivotaan olevan toimituksessa mielellään edellisen viikon perjantaina klo 12 mennessä.

Virheestä, joka johtuu esim. epäselvästä käsikirjoituksesta tai puhelinvälityksestä sattuudesta väärinkäsityksestä lehti ei vastaa. Mikäli ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista toiminnallisista syistä (esim. lakko) tai asiakkaasta johtuvista syistä voida julkaisusta, lehti ei vastaa ilmoittajalle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta. Lehden vastuu ilmoituksen poistamisesta tai julkaisemisesta sattuudesta virheestä rajoittuu enintään ilmoituksesta maksetun maksun määrän palauttamiseen. Muistutus virheellisestä ilmoituksesta on tehtävä lehdelle 8 vrk:n kuluessa ilmestymispäivästä.

Lasten ja nuorten päihteidenkäyttö ja ongelmakäyttäytyminen huolestuttaa lissä!

Lissä kokoontui joukko eri alan ammattilaisia suunnittelemaan nuorille ehkäisevän päihdetyön toimintaa ja keskustelemaan tämänhetkisestä tilanteesta. Esille tulleiden huolestuttavien ilmiöiden takia päätimme kirjoittaa tämän lehtiartikkelin, joka käsittelee huolemme kuntalaisten kanssa. Ennen vanhaan koko kylä kasvatiti ja tätä asennetta olisi hyvä saada takaisin meidän lihin.

Ilkivaltaa lin Haminalla

Esiin nousivat viime aikoina tapahtuneet ilkivalan teot eri muodoissa, jotka ovat kohdistuneet yhteiseen omaisuuteen. Paikkoja on rikottu ja töhritty eri puolella lity, erityisesti lin Haminalla. Joistakin tapahtuneista tilanteista on tehty lastensuojelija rikosilmoituksia. Rikoksen tekijän selvittyä poliisin tutkinnassa, on nuoren ajattelun mättömälle teolle voinut tulla jopa tuhansien eurojen lasku. Nuoret eivät välttämättä ymmärrä olevansa korvausvelvollisia, vaikka rikosoikeudellinen ikä ei olisi vielä täyttynyt.

Vanhempi konstaapeli Jaakko Kaakinen huomauttaa, että vahingonkorvausvelvollisuus alkaa lapsen tehdessä rikoksen ja koskee myös alle 15-vuotiaita.

Hengenvaarallinen ajokulttuuri tai nuorten itsensä kutsumana perseilymiitit, niin mopoilla kuin autoillakin, ovat aiheuttaneet vaaratilanteita lisi-areenan parkkialueella ja Haminan koulun pihalla. Tällaista ajotapaa käyttävien kuljettajien

asiaton ja uhkaava käytös on estänyt sivullisten puuttumisen tilanteeseen. Pääsääntöisesti nuoret ajavat maltillisesti, mutta silti tarvitsemme nuorten ja aikuisten yhteistä keskustelua ajokulttuurin kehittämiseksi oikeaan suuntaan, ennen kuin jotain peruuttamatonta sattuu.

Jaakko Kaakinen kertoo mopokulttuurin menneen sille tasolle, ettei se ole enää perinteistä mopoilua vaan provosoivaa ajokäyttäytymistä. Jos vanhempi ostaa lapselleen mopon, kannattaa olla kiinnostunut mitä laitteella tehdään. Yöllä kello kolmen aikaan mopolla ajaminen ei ole normaalia, vaan siinä rikotaan jo järjestyksellisiä. Taajama-alueella tulee välttää häiritsevää ajoa yöaikaan, muistuttaa Kaakinen.

Pitkäaikainen iläinen rehtori Jari-Jukka Jokela Haminan koululta toteaa: "Kulun kesä on työurani kannalta yksi surkeimmista. Nuoret ovat ottaneet oikeudekseen sotkea veronmaksajien rahoilla tehtyä kouluamme ja sen pihaa. Asiallinen puhe ei ole tehonnut, eikä välillä voimakkaampikaan. Tästä kyllästyneenä olen useaan kertaan pyytänyt viranomaisia paikalle selvittämään alaikäisten touhuja, koska huoltajat eivät sitä tee. Täytyy muistaa, että suurin osa iläisistä nuorista on kunnan kansalaisia, mutta tämä hankalasti käyttäytyvä porukka on nyt mielestäni suurempi kuin koskaan aiemmin. Se näkyy mm. päihteiden käyttönä, isohkoina

joukkokokoonnutumisina sekä röyhkeytenä ja uhitteluna."

Mistä nuoret saavat huumeita?

Huoli on noussut myös nuorten päihteiden käytöstä. Lissä huumeiden käyttö on noussut enenevässä määrin alkoholin rinnalle ja tähän tulisi koko kylän puuttua.

Iin huumausaine tilanteessa on huolestuttavia piirteitä. Erityisesti tämä näkyy yläaste- ja ammattikouluiikäisten käyttäjien kasvuna, kertoo vanhempi konstaapeli Jaakko Kaakinen.

Ketkä mahdollistavat huumeiden käytön? Ja millä vakavuudella nuorten huoltajat osaavat suhtautua esimerkiksi nuorten kannabiksen käyttöön? Terveellisiä päihteitä ei ole. Kannabiksen yksittäiset käyttökerrat saattavat johtaa riippuvuuteen. Vanhempien tulisi olla kiinnostuneita lasten puuhista sekä keskustella avoimesti jo hyvin nuorten ja lasten kanssa päihteistä ja niiden haitoista. Paras tapa vaikuttaa nuorten päihdekäyttäytymiseen ja asennemuutoksiin on yhdistää kasvatus, kontrolli ja valistus.

Ehkäisevän päihdetyön viikolla lissä 8-14.11. halutaan kannustaa lapsia ja nuoria avoimeen keskusteluun päihteistä ja kannabiksesta, tuoda vanhemmat mukaan keskusteluun sekä nostaa esille huoli ikäihmisten tissuttelusta. Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan lakisäateistä toimintaa ja meidän kaikkien yhteinen asia.

lissä kehitetään parhaillaan toimintamalleja, joka olisivat mahdollisimman vaikuttavia juuri meidän kunnan asukkaille.

Välinpitämättömyys kotiintuloajoista

Jokaisen vanhemman tulisi huolehtia, että lapsilla on turvallinen koti, jossa lapsille ja nuorille asetetaan rajoja. Tärkeää on, että kotiintuloajat on sovittu yhdessä lasten kanssa ja ne ovat ikähuomioiden sopivat. Esimerkiksi alakoululaisen ei kuulu olla kello 22 jälkeen kylällä "hengailmassa". Haminan alakoulun pihalla on useina öinä tavattu alaikäisiä lapsia ja nuoria jopa yhden ja kolmen välillä aamuyöllä.

Iin kunnanvaltuusto on päättänyt 23.8.2010 lasten ja nuorten suositukset kotiintuloajoiksi: Arki-ilta ja sunnuntai alakoululaiset 19.30, 7-8. luokkalaiset 20.00, 9. luokkalaiset ja sitä vanhemmat nuoret 21, perjantai ja lauantai alakoululaiset 20.30, 7-8. luokkalaiset 21.00, 9. luokkalaiset ja sitä vanhemmat nuoret 23.00.

Artikkelin kirjoittajat:

Esa Niskala

etsivä nuorisotyöntekijä,

Sara Hakala

etsivä nuorisotyöntekijä,

Marja-Liisa Jokelainen

kouluterveydenhoitaja,

Raino Ojala

koulupastori,

Riitta Räinen

hyvinvointikoordinaattori,

Lea Alioravainen

nuorisotyön tiimivastaava.

Kotipihojen pensaissa on runsasti punaherukkaa.

Metsästä löytyy sieniä ja marjoja, kotipihalta punaherukkaa

Puolukka on nyt parhaimmillaan. Tattejakin vielä löytyy. Kangasrouskuja ja karvarouskuja löytyy aina.

Mutta lissä on aika vähän ja harvassa paikassa herkullisia suppilovahveroita.

Kotipihoilta on tullut

runsaasti punaherukkaa, mustaherukkaa hieman vähemmän. Omenasato on tänä vuonna kautta Suomen melko runsas.

Mauri Hietala

Herkkutatteja vielä löytyy.

Orava kerää syksyllä ravintoa talven varalle kätköihinsä

Pihoilla ja puutarhoissa käy syksyllä vilskettä, kun oravat kartoittavat talvivarastojaan.

Sembramännyt ovat tehneet kesän aikana paljon käpyjä. Oravat ovat intoutuneet keräämään puiden kävyistä siemenet ja piilottelemaan niitä kätköihinsä talven ruokavarastoja varten. Siemeniä kätetään maahan ja puiden koloihin. Siemenistä tyhjennetty käpy jätetään ilmeisesti merkiksi varaston sijaintipaikasta. Tutkijoiden mukaan orava muistaa kaikki kätöksensä ja varastonsa suunnilleen ja löytää ne lopulta hajuaistinsa avulla.

Alkupalvesta, lumien joltua, orava siirtelee maassa olevia varastojaan lähemmäksi lumen pintaa. MH

Mauri Hietala tietää, mistä löytyy sieniä.

Iin kunnalla runsaasti vapaita tontteja talojen rakentamiseen

Iin kunnalla on 105 vapaita rakennustontteja myytäväksi tai vuokrattavaksi seuraavasti (tilanne 9.9.2021).

Saarenrinne Illinsaari 2, Liesharju 51, Alaranta 11, Tikkasenharju 17, Olhava Seljänperä 6, Kaakkurinniemi 3, Kuivaniemi Asemakylä 4, Kuivaniemi Niittyrinne 11, eli yhteensä 105 rakennustonttia. Tonttien koot vaihtelevat 1100 - 3200 neliometriä.

Vapaan tontin varauspyynnön, vuokrauspyynnön

nön tai ostopyyntöön voit tehdä verkossa karttapalvelussa: ii.fi/tontit tai ottamalla yhteyttä Tekniset- ja käyttäjäpalvelut toimitussihteeri Paula Toloseen.

Tontin varausehdot ovat seuraavat: Varausaika on kolme kuukautta. Varausmaksu laskutetaan varauksen hyväksynnän jälkeen. Varausmaksua ei palauteta, mikäli varaus peruuntuu.

Tontin vuokrausehdot: Vuokrausta on pyydettyä ennen varausajan lop-

pumista. Vuosivuokra on viisi prosenttia myyntihinnasta kolmen vuoden ajan, sen jälkeen kuusi prosenttia. Vuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksiin.

Varausmaksu hyvitetään vuokrassa. Mikäli tontti lunastetaan kolmen vuoden kuluessa vuokrasopimuksen allekirjoituspäivästä alkaen, maksetut vuokrat hyvitetään kauppahinnassa. Puuston arvo sisältyy vuokrahintaan. Rakentamisvelvoiteaika on kolme vuotta.

Tontin varausmaksu hyvitetään kauppahinnassa. Tontin oston yhteydessä muita kustannuksia ostajalle syntyy kaupanvahvistajan palkkiosta, varainsiirtoverosta, kauppahinnasta, lainhuudatusmaksu sekä lohkomiskuluista.

Kaupun yhteydessä ei luovuteta kantatilaan mahdollisesti kuuluvia osuuksia yhteisiin alueisiin. Puuston arvo sisältyy myyntihintaan. Rakentamisvelvoiteaika on kolme vuotta. MH

Myönnetty rakennusluvut 2016 – 2021

Uusia pientalorakennuksia: 19 kpl vuonna 2016, 25 kpl v. 2017, 24 kpl v. 2018, 24 kpl v. 2019, 23 kpl v. 2020 sekä 22 kpl alkuvuonna 2021. Asuinkeuhkotalojen rakennuslupia yksi vuosina 2019 ja 2020. Rivi- ja ketjutalojen lupia kolme kappaletta kuluvan vuoden 2021 aikana.

Vt 4 Oulu-Kemi parantamishanke on valmistumassa

Vt 4 Oulu-Kemi parantamishankkeessa on poistettu yhteysvälin pahimpia liikenneongelmia, kuten ruuhkia, melua ja onnettomuusalttiita kohtia. Henkilöliikenne ja elinkeinoelämän päivittäinen logistiikka alueella helpottuu.

Väyläviraston projekti-päällikkö Jukka Päckilä kertoo, että toukokuussa 2017 käynnistynyt tiehanke valmistuu lokakuussa 2021. Hankkeen budjetti on 170 miljoonaa euroa, josta valtion osuus on 143 miljoonaa euroa. Kuntien osuuksia, lähinnä Oulun ja Kempeleen on loput 27 miljoonaa. Hanke on pysynyt budjetin raa-meissa.

-Iin osalta viimeisimpänä kohteena ovat ohituskaistat Iin ja Olhavan välillä. Kyseisen osuuden asfaltointi on tehty ja keskikaiteiden asennus on parhaillaan menossa, kertoo Päckilä.

Valtion väyläverkon investointiohjelman 2022-2029 luonnos on parhaillaan lausuntokierroksella.

Uusi investointiohjelma ei sisällä isoja tiestön parantamistoimenpiteitä eikä ohitustestejä välillä Ii-Kemi, joten Iin työpaikat näyttäisivät siltä osin olevan turvassa tiestön muutoksilta kuluvan vuosikymmenen aikana.

Mauri Hietala

Väyläviraston karttakuva Ii-Simo välisistä valmiista ohituskaistoista sekä valmistumassa olevista ohituskaistoista välillä Ii-Olhava.

Kaksi rokotetta saaneen tarvitsee käydä koronatestissä vain tietyissä tapauksissa

Sosiaali- ja terveystalvissa työskentelevät testataan aina, vaikka heillä olisikin jo kaksi rokotetta.

Väljemmät koronatestausohjeet koskevat henkilöitä, jotka ovat saaneet kaksi koronarokotetta tai jotka ovat saaneet yhden rokotteen ja sairastaneet koronan. Jälkimmäisestä rokotteesta on täytynyt kulu vähintään viikko. Heidän tarvitsee käydä koronatestissä vain, jos he hakeutuvat hoitoon vointinsa vuoksi tai heillä on oireita ja he ovat viimeisen kahden viikon aikana altistuneet koronalle. He voivat siis mennä ilman testiä ja lievässä oireissa töihin, kunhan käyttävät maskia, noudattavat käsihygieniää ja syövät erillään muista.

Sosiaali- ja terveystalvissa työskentelevät testataan aina, vaikka heillä olisikin jo kaksi rokotetta. Lisäksi koronatesti tehdään, jos potilas saa koronaoireita osastohoidon aikana.

Jos henkilö ei ole saanut yhtään koronarokotetta tai hän ei ole sairastanut koronaa viimeisen puolen vuoden aikana, testi tehdään aina, jos koronaoireita ilmenee. Sama koskee henkilöitä, jotka ovat saaneet vain yhden rokotteen ja eivät ole koskaan sairastaneet koronaa.

Jos henkilöllä ei ole lainkaan oireita, hänet testataan vain poikkeustapauksissa tai tartuntatauti- ja lääkäriin harkinnan perusteella. Testi tehdään esimerkiksi, jos THL ja Valtioneuvosto määräävät testin tietyistä maista saapuville henkilöille tai jos henkilö tulee vuodeosastolle hoitoon ulkomaanmatkan tai korona-altistumisen jälkeen. Lisäksi esimerkiksi vuodeosastoilla ja hoivayksiköissä voidaan tehdä koronatestejä tartuntatauti-

tilääkäriin päätöksellä, jos yksikössä on todettu koronataartunta.

Voiko lapsi mennä kouluun tai päiväkotiin?

Jos samassa perheessä on oireita usealla, riittää, että yksi henkilö testataan. Muut oireiset ja altistuneet perheenjäsenet testataan vain, jos testatulla todetaan korona.

Jos lapsella on allerginen nuha, yksittäisiä aivastuksia tai jos hänen nenänsä alkaa vuotaa ulos mennessä, mutta oireilu loppuu sisätiloissa, hän voi mennä kouluun tai varhaiskasvatukseen.

Alle kouluikäisen lapsen lieviä oireita voi seurata kotona pari päivää ilman testaamista. Oireisena lapsen ei kuitenkaan tulisi mennä varhaiskasvatukseen. Jos oireet seurannassa väistyvät, hänen ei tarvitse mennä testiin, vaan hän voi palata varhaiskasvatukseen.

Jos lapsen hengitystieoireet pitkittyvät, häntä ei tarvitse testata toistuvasti, kunhan oirekuva pysyy samanlaisena.

Oulunkaari noudattaa testauskäytännöissään Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja valtakunnan yleisiä linjauksia.

Jos on epävarma, täytyykö lapsen jäädä kotiin tai tarvitseeko testiin hakeutua, tulee soittaa oman terveystalvian ajanvarausnumeroon.

Lisätietoja: Oulunkaaren ylilääkäri Tuula Saukkonen, tuula.saukkonen@oulunkaari.com, 050 597 9971

Riitta Muhonen
Oulunkaari

Työttömyysaste on hieman kohonnut kesällä

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus/työllisyyskatsauksen mukaan Iin työttömyysaste on hieman kohonnut kesäkuukausien aikana.

Iissä on työvoimaa 4155 henkeä. Työttömyysaste oli kesäkuussa 11,7 prosenttia, kesäkuussa 12,6 ja heinäkuussa 12,7 prosenttia. Työnhakijoita oli toukokuussa 487, kesäkuussa 523 ja heinäkuussa 528 henkeä. Työn-

hakijoista oli alle 25-vuotiaita toukokuussa 40, kesäkuussa 53 ja heinäkuussa 52 henkeä. Yli vuoden on ollut työttömänä heinäkuussa 159 henkeä. Vajaakuntoisiksi on määritelty heinäkuussa 77 työttömistä. Avoimia työpaikkoja oli toukokuussa 77, kesäkuussa 56 ja heinäkuussa 52. MH

PALVELUHAKEMISTO. IILÄISTEN PARHAAT PALVELUT!

YRITTÄJÄ! Ilmoita Palveluhakemistossa. Ota yhteyttä: 045 110 9012/Pauli Tiiri tai 0400 385 281/Heimo Turunen

AUTOKATSASTUS, -MYynti, -KORJAAMO, -HUOLTO JA -TARVIKKEET

Iin Autotarvike Oy
Kauppatie 6, 91100 Ii
(08) 8176 050, 045 312 5755
iinautotarvike@pp.inet.fi
Avoinna: ma-pe 9-17

- korjaamopalvelut
- autotarvikkeet
- hydraulikkaletkut
- työkalut
- Mobil-öljynvaihdot

UUTUUS! 3D -nelipyöräsuuntaus Pyydä tarjous!

HANKOOK renkaat kaikille teille

JALKAHOITOA • KAUNEUS- YM HYVINVOINTIPALVELUJA PARTURI-KAMPAAMOPALVELUJA

Hoidetuissa jaloissa on hyvä olla

Tule jalkahoitoon tai osta lahjakortti

Karin Björnholm, sairaanhoitaja
Puh. 044 350 6063
Ajanvaraus:
varaa.timma.fi/karinbjornholm
Valtarintie 2, Ii

Parturi-Kampaamo
HiusSatu

varaaheti.fi/iinhiussatu
p. 050 553 3898

Johanna Mäkipaaso,
Johanna Jalo,
Laksontie 1 91100 Ii

KIINTEISTÖ-, JÄTEHUOLTO- JA RAKENNUSPALVELUITA

Iin Kiinteistö- ja Jätehuolto Paakkola Oy
0400 388 622
velipaakkola@gmail.com
www.iinjh.fi

- Jäteastoiden ja likakaivojen tyhjennykset
- Viemäryöt
- Vaihtolavapalvelut
- Talvikunnossapito
- Piha-alueiden harjaukset
- ym. muut konetyöt

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

HIERONTA • FYSIKAALINEN HOITO • KUNTOSALIPALVELUA • JALKAHOITOA • KAUNEUS- YM HYVINVOINTIPALVELUITA

AML GYM
24H KUNTOSALI | VALMENNUKSET | HIERONTA
LAKSONTIE 2, Ii. WWW.AMLGYM.FI

Hyvinvointia ihmiseltä, ihmiselle
Fysioterapia • Jalka-, käsi- ja kasvohoidot • Hieronta

Kuivaniemen Fysioterapia & Kauneudenhoito
040 962 6504
www.kuivaniemenfysioterapia.fi

Kosmetologipalvelut
• Ripsipidennykset • Sokeroinnit
• Meikit • Lahjakortit • Kotikäynnit

Kauneushoitola Outi
SKY Kosmetologi Outi Kantola
Kirstinharjuntie 11, Ii • Puh. 040 044 8873
info@kauneushoitolaouti.fi • www.kauneushoitolaouti.fi

PERUNKIRJOITUS- YM ASIAKIRJAPALVELUITA

ASIAKIRJA- JA PERUNKIRJOITUSPALVELU ALLAN JOKELA

Perukirjat, perinnönjaot, testamentit, avioehdot, edunvalvonta-asiat, kauppakirjat, lahjakirjat, muut asiakirjat, kaupanvahvistukset.

Puhelin 041 442 3060
Mäkelininkatu 41 A 10, 90100 Oulu
Voit sopia tapaamisen myös kotiisi.

TILITOIMISTOJA

TaLep *Asiakaslähtöistä isännöinti- ja tilitoimistopalvelua!*

Puh. 010 292 2830 • www.talep.fi
Kirkkokuja 3 L 4, Yli-Ii
Revontie 15, Haukipudas

Tiedätkö mikä ja missä on Perämeren kalajumala?

Tämä Perämeren kalajumala, kivinen ihmisen ylävartalon muotoinen hahmo, "Äijä" sijaitsee Maakrunnin länsipuolella, kivikkoisella niemekkeellä. Jumalaa ja paikkaa on kutsuttu nimellä Äijänkumpu.

Kalajumalien valtakunta eli Krunnien saaristo koostuu kahdesta suuresta pääsaaresta, lähempänä mannerta olevasta Maakrunnista ja kauempana merellä sijaitsevasta Ulkokrunnista sekä joukosta pienempiä saaria. Matkaa mantereelle on vähimmillään yksitoista kilometriä. Krunneja ympäröi hyvä kalastusmatalikko, josta nousi aikanaan runsaasti lohta, siikaa ja silakkaa. Krunneilla onkin vanhoja kalastusmajoja, jotka on rakennettu

kalastusretkillä yöpymistä varten. Saarilla oli merkitystä myös karjaloudelle, sillä merestä nousseet rantaniityt olivat talollisille tärkeitä rehunkeruun kannalta.

Ulkokrunnin kadonnutta kalajumalaa että Maakrunnin edelleen seisovaa kalajumalaa kutsutaan Äijäksi. Kansanrunossa Äijää ei puhutella suoraan, vaan puhuteltavana ovat lempeämmäksi mielletty Vellamo, veden emäntä, ja Ikiturso, jota nimitetään Äijön lapseksi. Äijä lienee mielletty etäiseksi, kunnioitettavaksi ja pelottavaksikin hahmoksi, jota ei sovi lähestyä.

Iiläisistä tavoista palvoa kalajumalaa ei ole säilynyt tietoja, mutta vertauskohdaksi voi ottaa sen, mitä

kansanuskosta muuten tiedetään. Suomalaisessa kansankulttuurissa tyypillisin tapa vedota kalajumalaan tai muuhun vettä hallitsevaan olentoon oli uhraaminen. Uhreista yleisimmät olivat hopea, viina ja kala: oli tavallista uhrata esimerkiksi kalaa kevään ensimmäisestä kalansaaliista tai syötäväksi valmistettua kalaa.

Kävin katsomassa tuota kalajumalaa ja kuvaamassa sitä muutama vuosi sitten. (Tietolähteenä: JENNY KANGASVUO: KIVISTEN KALAJUMALIEN VESILÄ. KALTIO 2/2017)

Mauri Hietala

Perämeren kalajumala

Tiedonjanoa äidiltä ja isältä

Koulumaailma on sen verran sammumaton naurunlähde, että siitä riittää ilon palauttajaa masentuneeseenkin mieleen. Yksi takuuvarma naurun hyrskäyttelijä on jo viidenteen painokseen entänyt **Joachim Readmen** toimittama Koululaisen suuri vitsikirja (Readme 2021). Siitä muutama oiva esimerkki:

Opettaja tuli kadulla luokkansa priimuksen äitiä vastaan ja äityi kehumään:

– Teidän tyttärennellähän on valtaisa tiedonjano! Onko se peräisin teiltä vai teidän aviopuolisoltanne? – Kummaltakin, myhäili äiti. – Tieto on minulta. Jano on isältä.

***

Samaa näkemystä voi tarkastella myös isän näkökulmasta:

Isä: – Katsopas äiti Eskon todistusta. Minusta tuntuu, että hän on perinyt älykkyytensä minulta.

Äiti: – No niin varmaankin. Minullahan on omani tallella.

***

– Isä... isä! Eero huutaa tullessaan kotiin. – Me kirjoitettiin tänään aine otsikolla "Mitä meidän isä tekee", ja nyt täällä on opettaja ja poliisietä!

***

Äiti: – Miten meni koulussa tänään? **Poika:** – Hienosti. Opimme kirjoittamaan.

Äiti: – Mitä kirjoitit? **Poika:** – En tiedä. En ole oppinut vielä lukemaan.

***

Koululaiset ovat hyvin edustettuina myös **Kaija Valkosen** toimittamassa Kansanviisauden aarrearkussa (Oy Valitut Palat 2002). Tässä pari helmeä:

Opettaja: – Ketkä olivat maailman ensimmäiset ihmiset? No, Pikku-Kalle?

Pikku-Kalle: – Adam ja Edam.

***

Opettaja uskonnon tunnilla: – Kuka voisi selittää, miten ihmiset tulivat toimeen syntiinlankeemuksen jälkeen?

Lopulta Pekka nosti epävarmasti kätensä. – No, Pekka.

Pekka: – Ne möivät mehtää.

***

Viikon helmi: Pikku-Kalle naapurin rouvalle: – Meneekö täti pian asentajalle?

Täti: – Miten niin?

Pikku-Kalle: – Kun isä sanoi, että tädillä on ruuvit löysällä.

***

Martti Kähkönen

lukijoiden palaute ja jutut: vkkmedia.fi

Iin Yrityksen 110-vuotisjuhlasuunnistuksissa kamppailtiin aluemestaruuksista

Iin Yritys juhlisti 110-vuotista toimintaansa juhlasuunnistuksilla, järjestämällä sprinttisuunnistuksen aluemestaruuskilpailut 5.9. Oulun Hintassa. Iin vanhimman urheiluseuran juhlakilpailut järjestettiin yhteistyössä Koskelankylän Riennon kanssa, kilpailukeskuksen sijaitessa Myllyojan asukastuvalla.

Hintan alueelle oli kilpailuja varten tehty uusi suunnistuskartta, eikä näissä maastoissa ole aiemmin kilpailtu sprinttisuunnistuksessa. Kilpailuihin osallistui 129 suunnistajaa 30 eri sarjassa. Nuorimmat kilpailijat olivat alle 10 vuotta ja vanhimmat yli 80 vuotta. Aluemestaruuksista kamppailtiin avoimissa kilpailuissa, joihin voi osallistua myös alueen ulkopuolista seuroista. Kahdessa sarjassa nopein kilpailija edustikin alueen ulkopuolista seuraa.

-Sprinttikilpailujen jälkeen järjestimme samalla alueella Oulurastit, joihin osallistui vajaa sata suunnistajaa. Sää suosi tapahtumia ja eri tehtäviin saimme ilahduttavan runsaasti talokoolaisia. Ilman heidän

panostaa isoja suunnistus-tapahtumia olisi mahdoton toteuttaa, kilpailunjohtaja Kari Backman kiittelee seura-aktiiveja.

Ratamestarina kilpailuissa toimi Lasse Qvist ja valvojana Jari Lehtosaari (HaHe)

Päivän tapahtumien mahdollistama kahden startin rupeama toimi hyvänä täsmäharjoituksena seuraavan viikonlopun suunnistuksen SM-sprintteihin, joissa juostaan saman päivän aikana sekä karsinnat että finaali.

Miesten pääsarjan 2,9 kilometrin selvitti nopeiten SK Pohjantähden Sakari Ukola, jolle Kuusamon Eräveikkojen Juha Martikainen hävisi kuusi sekuntia.

Naisten voittajaksi suunnisti Oulun Tarmon Venla Viippola, voittaen Alatornion Pirkkojen Mette Palokankaan neljällä sekunnilla. Naisten sprinttimatka oli 2,5 kilometriä.

Tulokset kokonaisuudessaan löytyvät Iin Yrityksen nettisivuilta https://iinyritys.seura.info/@Bin/400294/t20210905_ppamsprint.html. MTR

Naisten sarjassa toiseksi suunnistanut Mette Palokangas Alatornion Pirkkoista leimaa rastilla.

Veeti Vilppola Oulun Tarmosta oli sarjan H12 nopein.

Kilpailunjohtajana toiminut Kari Backman on itsekin aktiivisuunnistaja. Kuvassa Kari vauhdissa aiemmin tänä kesänä Syötesuunnistuksissa. (Kuva Esko Koivula)

Panu Hyvönen SK Pohjantähti voitti sarjan H50. Taustalla saman sarjan Heikki Grekelä samasta seurasta.

Illinjuoksut 10.9.

VITONEN: 1) Matias Uusitalo 17.20, 2) Matti Korhonen 17.36, 3) Hannu Kirstinä 17.50, 4) Roope Sassi 17.51, 5) Kyösti Kujala 17.55, 6) Lauri Päckilä 18.58, 7) Ville Tiirö 19.23, 8) Markku Taskila 19.43, 9) Saaga Sassi 19.44, 10) Pekka Rajaniemi 20.08, 11) Elias Alaranta 20.09, 12) Edvard Kotajärvi 20.10, 13) Thomas Sandström 20.11, 14) Pekka Liuska 21.07, 15) Jorma Puurunen 21.18, 16) Niko Liuska 21.09, 17) Heikki Tiirö 22.29, 18) Jussi Tiirö 22.30, 19) Vesa Savolainen 23.01, 20) Marjut Vuorenmaa 25.40, 21) Matti Korvala 28.16, 22) Reko Koskinen 32.57, 23) Jouni Hattunen 34.14.

KAKKONEN: 1) Lenni Mustonen 7.51, 2) Saaga Pesämaa 8.00, 3) Niilo Mustonen 9.25, 4) Emilia Hakasalmi 9.27, 5) Peltu Liuska 10.52.

Muista D-vitamiini

Suomessa pitkä ja pimeä talvi vaikeuttaa D-vitamiinin saantia auringosta. Siksi sitä täytyy ottaa purkista, jos ei oleskele pimeinä vuodenaikoina pitkiä aikoja Etelä-Euroopassa. D-vitamiini on rasvaliukoinen vitamiini, joka varastoituu elimistöön. D-vitamiinia saadaan auringonvalosta, ravinnosta ja vitamiinivalmisteista.

D-vitamiinilla on elimistössä useita tärkeitä tehtäviä. Se säätelee satojen

geenien toimintaa ja kohottaa vastustuskykyä. D-vitamiini auttaa mahdollisesti myös tulehdusten hoidossa. D-vitamiini vaikuttaa myös kalsiumin imeytymiseen ja vahvistaa siten luustoa.

Suomessa pitkä ja pimeä talvi vaikeuttaa D-vitamiinin saantia auringosta. Iho valmistaa vitamiinia auringonvalosta silloin, kun aurinko paistaa yli 45 asteen kulmasta, eli käytännössä ainoastaan kesäkuukausina. D-vitamiinia varastoituu

elimistöön kesän aikana, mutta D-vitamiinipitoisuus laskee riittämättömälle tasolle talvikuukausien aikana. D-vitamiiniläisän käyttöä suositellaan tietyille ryhmille ympäri vuoden ja kaikille pimeään vuodenaikaan riittävän D-vitamiinitason ylläpitämiseksi.

Euroopan elintarvikeviraston kannanotton mukaan 100 mikrog/vrk D3-vitamiinia on aikuisten turvallisen päiväannoksen yläraja. MH

YLI-OLHAVAN MAAMIESTEURALLA
Oijärventie 1091 Yli-Olhava

BINGO

Bingo su 19.9.2021 klo 17.00

Palkinnot: irtolehti 100 €, vihko 5*30 € + 50 €, vitosbingo: 20 € + 50 € + 100 €.

Kuponkien hinnat: irtolehti 2 €, vihko 6 €, vitosbingo 5 €

Lisäksi arvontaa. Kahvio avoinna. Tervetuloa!

Laitosmestari Mikko Kokkonen (oikealla) ja kalanviljelijä Teppo Komulainen (vasemmalla) kokevat Raasakan voimalaitokset alapuolella olevat rysät ja metalliset merrat.

Iin Yritys
KUNTONYRKKEILY
Iisi-areenan nyrkkeilysali
keskiviikkoisin klo 19.30-21.00.

Iin Yrityksen poksarit

Ympäri vuotista koneurakointia Iissä ja Oulun seudulla!

Kaivinkone-, traktori- ja pienkuormaintyöt, maa- ja kiviainestoimitukset, teiden ja pihojen kunnossapito.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

040 8381 648 | info@jjinfra.fi
www.jjinfra.fi

Varkaita liikkeellä Rantakoppelossa

Varkaat murtautuivat viime viikolla Iin Rantakoppelossa olevan kesämökin ulko-varastoon. Saaliiksi voroille jäi sähkögrilli, työkalupakki, kirves ja suurehko määrä uusia ja käytettyjä työhan-sikkaita. Lähinaapuri totesi hanskaiden anastuksesta, että "eipä jää varkaista seuraavaan paikkaan sormen-jälkiä"!

Ilmeisesti varkaille oli tullut kiire, sillä varastosta anastetut kottikärryt, joilla tavaraa oli kuljetettu autolle, oli jouduttu jättämään keskelle mökkietä. Par-aikaa selvitetään alueella liikkuneista ajoneuvoista ja henkilöistä tehtyjä silminnä-kijähavaintoja sekä valvon-takameroiden kuvia. MK jälkiä"!

Nahkiaisien pyynti alkoi elokuun puolivälissä

Elävät nahkiaiset suolataan ja pestään puhtaaksi ennen paistamista.

Iijoki on Suomen tuottoisin nahkiaisijoki. Menneinä vuosikymmeninä Iijoesta, Iijokisuulta Iissä, pyydettiin jopa 500 000 - 800 000 nahkiais-ta vuosittain. Nykyään niitä saadaan Iijoesta 100 000 - 300 000 vuosittain.

Kannan pienemisen syytä ei varmuudella tie-

detä. Olhavanjoesta ja Kuvajoesta pyydetään myös nahkiaisia, joskin paljon vähäisempiä määriä. Lapin maakunnan puolella nahkiaisia saadaan Kemijoesta ja Tornionjoesta.

Pohjolan Voima Oy:llä on velvoite siirtää Iijoen voimalaitosten yläpuolelle vuo-

Paistettuja nahkiaisia.

sittain keskimäärin 60 000 nahkista.

-Siirrettävät nahkiaiset pyydetään Raasakan voimalaitoksen alapuolella ja kuljetetaan vesisäiliöissä autolla Siuruanjokeen, Martimojokeen ja Haapakosken voimalaitoksen yläpuoliseen Iijokeen, tavallisesti Kipinänkoskelle, kertoo Voimalohi Oy:n tuotantopäällikkö Vesa Rahikkala.

Rahikkalan laskujen mukaan tänä vuonna Raasakan voimalaitoksen alapuolelta on saatu pyydettyä siirtoon nahkiaisia jo yli 70 000 kappaletta. Pyyntimäärillä tasa-

taan aikaisempien vuosien miinuksia ja voidaan ennakkoon varautua myös tulevien vuosien saalisikiintiöiden tasaukseen.

Nahkiaisista joko tykätään tai ei tykätäkään. Tykkääjät ostavat, hankkivat ja paistavat niitä joka syksy syötäväksi vähintään kymmeniä kappaleita. Suurin osa syödään paistettuna/grillattuna. Jotkut tykkäävät etikassa säilytyistä.

Aikaisempina vuosina nahkiaisia pyydettiin merroilla ja rysillä. Nykyisin pyynti tapahtuu enimmäkseen rysillä. MH

Nahkismertoja Ellan nivassa.

Lue
liSanomat netistä:
www.iisanomat.fi

Tuore yhtymävaltuusto perehtyi hyvinvointialueen valmisteluun:

Pohjois-Pohjanmaalla muutos etenee hyvin, mutta Simon tilanne pohdituttaa

Oulunkaaren tuore yhtymävaltuusto totesi ensimmäisessä kokouksessaan, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelu on edennyt hyvin. Hyvinvointialueen suunnitelmia oli esittelemässä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin johtaja, hyvinvointialueen muutosjohtaja Ilkka Luoma.

Simossa on monia erityiskysymyksiä

Lapin maakuntaan kuuluva Simo kuuluu kesällä hyväksytyin lain mukaan Lapin hyvinvointialueeseen. Nykytilanteessa sote-palvelut järjestää pääosin Pohjois-Pohjanmaalla Simon kuntaa lukuun ottamatta sijoittuva Oulunkaari, ja erikoissairaanhoitoon osalta Simo kuuluu Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiriin. Luoman mukaan Simon tilanne ei ole millään lailla ainutlaatuinen, vaan vastaavia tilanteita sote-palvelutuotannon nykyorganisaattiorakenteen sijoittuessa yli hyvinvointialue-rajoihin on muuallakin Suomessa.

Oulunkaaren yhtymävaltuuston tuore puheenjohtaja, Simon entinen kunnanjohtaja Esko Tavia totesi Simon olevan erittäin tyytyväinen sekä Oulunkaaren palveluihin että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen rivakkaan valmistelutyöhön.

–Oulunkaari on järjestänyt ja tuottanut Simon sote-palvelut jo kymmenen vuoden ajan. Pitkää ja hyvää yhteistyötä joudutaan nyt uudelleen tarkastelemaan, toteaa Simon kunnanjohtaja Vivi Marttila.

Valtuuston kokouksissa ei otettu kantaa siihen, haluaako Simo suunnata sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen osalta etelään vai pohjoiseen. Muutosjohtaja Luoman tulkinnan mukaan lait kuitenkin mahdollistavat, että kunta voi omalta osaltaan käynnistää hyvinvointialuejakoa koskevan muutosprosessin. Prosessi vie kuitenkin niin paljon aikaa, että vuoden 2023 alkuun muutos ei ehtisi, vaikka sellaisen käynnistämiseen Simon kunta mahdollisesti päätyisikin.

Simon olisi myös kenties mahdollista pysyä hallinnollisesti Lapin hyvinvointialueessa, joka järjestäisi Simon kunnan alueella sote-palvelut yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kanssa. Ratkaisuun liittyy kuitenkin paljon juridisia selvittettäviä yksityiskohtia, ja ratkaisu edellyttää myös yhteistä tahtotilaa sekä Lapin että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden tahoilta. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue suunnittelee, että toiminnallisena alueellisenä pohjana olisi kuusi maantieteellistä aluetta, Oulu,

Oulunkaari, Koillismaa, Laakeus, Rannikkoseutu ja Oulun eteläinen. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että Simon palvelujen osalta yhteistyön suunta voisi jatkossakin olla Oulunkaaren alue.

Luoma kehotti Simoa ja Oulunkaarta olemaan aloitteellinen, jotta Simon erityistilanteesta päästäisiin keskustelemaan yhdessä Lapin hyvinvointialueen, sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa.

Periaatteessa tämän hetken tilanteen mukaan Oulunkaaren Simon palvelualueen sote-henkilöstö siirtyy Lapin hyvinvointialueen työntekijöiksi. Oulunkaarella on kuitenkin paljon työntekijöitä, jotka työskentelevät Simon lisäksi Iin tai koko Oulunkaaren alueella. Luoman tämänhetkisen tulkinnan mukaan heistä siirtyisi Lapin hyvinvointialueelle he, jotka työskentelevät yli puolet työajastaan Simon palvelualueella.

Varsinkin monet kuivaniemeläiset käyttävät tällä hetkellä Simon terveysseman palveluita, ja se on mahdollista joka tapauksessa myös jatkossa. Valinnanvapaus pysyy voimassa myös eri hyvinvointialueiden välillä ja koskee sekä perusterveydenhuoltoa että erikoissairaanhoitoa.

VIISI FAKTAA TULEVASTA MUUTOKSESTA

Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastuslaitosten palvelut siirtyvät hyvinvointialueiden järjestettäväksi vuoden 2023 alusta.

Aluevaalit ovat ensi vuoden tammikuussa, ja aluevaltuusto ja -hallitus aloittavat toimintansa ensi vuoden maaliskuussa.

Tällä hetkellä valmistelua edistää väliaikainen valmisteluorganisaatio, jossa Oulunkaarelta ovat mukana kuntayhtymänjohtaja Leena Pimper-Koivisto ja kehitys- ja resurssijohtaja Anu Vuorinen. Toimintaa ohjaavat suppea ja laaja poliittinen ohjausryhmä.

Pohjois-Pohjanmaan tuleva hyvinvointialue tulee olemaan Suomen kolmanneksi suurin. Siirtyviä kuntia on 30, ja siirtyviä organisaatioita on 21.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastuspalvelujen henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle vanhoina työntekijöinä. Tukitehtävissä kuten hallinto-, ateria- ja siivouspalveluissa työskentelevät henkilöt siirtyvät, jos vähintään puolet heidän työajastaan kohdentuu sote- tai pelastuspalveluihin.

Lähihuokapäivä JJ-Lihan tilalla

Lähihuokapäivää vietettiin lauantaina 11.9. aurinkoisessa säässä Meriläisenperällä, JJ-Lihan tilalla. Asiakkaita oli paikalle kertynyt mukavasti, paljon myös lapsiperheitä. Kesäkioski oli avoinna ja lapsille oli tarjolla mm.

poniajelua.

JJ-Lihan karja laiduntaa vapaasti luonnonlaitumilla keväästä syksyyn ja syö tilalla tuotettua luomurehua. Talvisin karja asuu ulkokasvatuksessa. Metsätarhasa karja pystyy syömään ja

liikkumaan vapaasti, lepäämään säänsuojassa ja toteuttamaan lajityypillisiä käyttäytymistarpeitaan.

Luomuliha on todella laadukasta, hyvää ja terveellistä. MH

JJ-Liha kasvattelee alkuperäisrotuja, pääasiassa pohjoissuomenkarjaa eli Lapinlehmää. Tila satsaa poikkeuksellisesti myös sonninkasvatukseen. Alkuperäisrotujen sonnit ovat usein valtarotujen poikkeitä ja siksi yleensä hyljeksittyjä kasvatustyössä. JJ-Lihalla eläinten hyvinvointi on tärkeää. Karja ulkoilee luonnossa vuoden ympäri ja ruokinnassa käytetään itsetuotettua luomurehua.